

EL LLIBRE DIGITAL:

El nou repte per al professorat.

Una proposta de formació online.

Teresa Romeu i Montse Guitert Universitat Oberta de Catalunya

CONTEXTE

PROFESSORAT PRIMÀRIA I SECUNDÀRIA

- Alumnes digitals / professors analògics (Prensky, M. 2004)
- Més del 50% del professorat té més de 40 anys. Menys de la meitat del professorat, un 43,7%, es troba capacitada per aprofitar el potencial educatiu de les TIC (OCDE)
- L'entrada del llibre digital a l'escola no ha de ser una moda sinó la oportunitat per canviar actituds i rutines pedagògiques (Conlon y Simpson, 2003; Oblinger, DG. 2005; Sigalés et al. 2007; Law, Pelgrum, Plomp, 2008) i millorar la qualitat del processos d'ensenyament (Area, M. 2005)

POLÍTICA EDUCATIVA

- Programa de digitalització a les aules EduCAT1x1 <http://www.educat1x1.cat/>
- Previsió: 37% estudiants 1er i 2on ESO treballant amb el portàtil com a mínim en el 60% de les assignatures

UOC

- Pionera en l'ús intensiu de les TIC <http://www.uoc.edu>
- Experiència en metodologies d'aprenentatge no presencial i treball col·laboratiu
- Donar resposta formativa als professionals de l'educació en l'ús i aplicació de les TIC (Guitert et al. 2006), participin o no en el Projecte eduCAT 1x1, especialment en l'optimització del llibre digital

PROPOSTA DE FORMACIÓ EN LÍNIA

FINALITAT

- Capacitar als docents en competències i usos TIC i la utilització de les eines informàtiques per arribar a sentir-se còmode davant dels alumnes que arriben a les aules amb moltes hores de recorregut digital.
- Capacitar als docents en habilitats i competències comunicatives, de gestió de la informació i col·laboratives.
- Ajudar-los a pensar en la funció educativa del llibre digital.

OBJECTIUS

- Conèixer els nous dispositius de l'aula: el llibre de text digital, la pissarra digital i els nous portàtils.
- Reflexionar sobre l'impacte que, a diferents nivells, comportarà la introducció massiva de les TIC a l'aula.
- Saber localitzar recursos, desplegar tècniques de cerca i saber introduir estratègies que poden dinamitzar la nova aula digital.
- Conèixer i dominar programari per traspasar elements de l'ensenyament tradicional al nou ensenyament digital.
- Saber aprofitar eines de presentació multimèdia que poden convertir-se en motivadores per a un alumne poc interessat en les formes d'ensenyament tradicional.
- Integrar en la pràctica docent els recursos i les estratègies sorgides del contingut i de la dinàmica del curs.
- Potenciar noves metodologies docents amb l'introducció de les TIC.

METODOLOGIA: Activitats.

MÒDUL 1: EL PROFESSOR DIGITAL FRONT AL REPTE DE LES NOVES AULES I DELS ESTUDIANTS NADIS DIGITALS

1.1. La digitalització de les aules a diversos països

Objectius

Conèixer el que està succeint a diversos països sobre l'aplicació d'elements digitals en l'ensenyament

Continguts

Lectures d'informacions procedents de diversos països sobre la introducció d'elements de caràcter digital en el camp de l'educació./ Anàlisi d'algunes propostes de llibre de text digital de Califòrnia.

Activitats

Debat sobre: La introducció de la digitalització a l'aula.
L'estudiant nadiu digital.
El nou professor digital.

1.2. Predisposició del professorat i actitud de l'alumnat. Alumnes digitals i professors analògics. Nadius digitals i immigrants digitals

Conèixer les experiències de l'E-learning i del M-learning. / Accedir a espais amb material educatiu elaborat per professorat digital.

Repàs d'informes sobre l'alumne digital i el repte que té davant el professorat analògic.

1.3. El nou professor digital. Noves situacions i noves experiències

Adonar-se de la situació de decalatge entre el nadiu digital i el immigrant digital.

Experiències sobre l'E-learning i el M-learning. / Examen de dipòsits amb continguts educatius digitals.

MÒDUL 2: NOVES TASQUES: COM ANAR MÉS ENLLÀ DEL LLIBRE DE VIDRE

2.1. Els nous aparells: pissarres digitals, ebooks i llibres de text digitals. El llibre digital a l'aula

Objectius

Conèixer els canvis relatius a la digitalització de les aules: pissarra digital, netbooks, ebooks. / El llibre de text digital. / El lloc i el paper de les editorials.

Continguts

Pissarres digitals. Netbooks. / Dispositius de lectura digital. Els llibres digitalitzats. / Les noves editorials digitals. / El llibre de text digital.

Projecte:

Creació d'un espai online amb diferents tipus d'informació que fa palès el resultat de la reflexió sobre la importància de la utilització d'elements digitals i anant més enllà del llibre de vidre.

2.2. Les noves tecnologies com a nova manera de treballar a l'aula

Conèixer els principals cercadors i estratègies de cerca. / Saber configurar alertes i la sindicació de continguts. / Conèixer les tècniques de creació i conversió de documents PDF. / Saber baixar i pujar vídeos de la xarxa. / Saber utilitzar eines i tècniques de la Web 2.0 per crear un espai propi.

Cercadors i estratègies de cerca. / Configuració d'alertes. / Sindicació de continguts en un escriptori virtual (Netvibes). / Creació de material en PDF. / Tècniques de baixar i pujar vídeos a Internet. / Creació d'un espai web propi amb diversos tipus de material.

2.3. Reflexions sobre la nova aula en el marc digital

Conèixer el debat existent sobre la digitalització de les aules. / Saber mesurar la importància de la introducció d'elements digitals en l'ensenyament.

Lectures de materials a favor i en contra del llibre de text digital i del paper de la tecnologia dins de les aules.

CONCLUSIONS

Amb aquest seminari hem obert un espai de col·laboració entre docents on s'han potenciat escenaris de reflexió i interacció, s'han compartit experiències d'utilització del llibre digital i s'han mostrat estratègies sobre les possibilitats de les TIC i dels entorns d'aprenentatge digital.

Aspectes del seminari que més han valorat els participants:

- Conèixer noves eines i recursos TIC aplicables al món de l'educació
- Conèixer com afecta el llibre digital a les escoles
- La interacció entre totes les persones implicades en el seminari (alumnat i formador) creant coneixement col·laboratiu
- Possibilitat de seguir les activitats que realitzen els companys ja que aquestes són presentades en obert
- L'acompanyament, guiatge, seguiment i orientacions per part del formador
- La qualitat dels materials proporcionats al llarg del seminari
- Aplicar els coneixements d'informàtica a la pràctica educativa

AVALUACIÓ: Model d'avaluació centrat en l'avaluació continuada

REFLEXIONS A PARTIR DE LES VEUS DELS PARTICIPANTS

"És en aquest últim punt, on veiem que ens afrontem a la discussió sobre el canvi de model pedagògic que s'està proposant a partir de la integració de les TIC a l'aula. Per mi, aquesta és la base del problema. Fer servir un ordinador, una PDI, utilitzar un power point... per a una explicació és relativament senzill i no requereix moltes hores de formació. Ara bé, fer a l'alumne actor del seu aprenentatge i utilitzar les noves tecnologies com a una eina que faci significatiu el treball de l'aula és el gran repte difícilment assolible sense una bona i completa formació. Ens referim a qüestions fonamentals de les Ciències de l'Educació que no tothom domina i sobre les que caldrà que els clausures siguin molt curosos. Ens hi va el futur dels alumnes!"

"... he après que les noves eines digitals són un recurs que permet ampliar i millorar la tasca educadora. Cal aprendre a fer un bon ús per part del professorat i ensenyar les seves utilitats pràctiques i didàctiques a l'alumnat. Aquests cursos digitals són nous i és interessant pel professorat que aprenguem a experimentar amb ells, a l'hora de buscar noves formes d'ensenyament més innovadores, i també que fomentin una participació activa per part de l'alumnat. Penso que som a l'era digital i que a poc a poc, ens hi anirem adaptant i anirem progressivament incorporant aquestes eines a les aules."